

תמצית הדף היומי

פרשת שמייני

שקלים יד-ב

ובמערב: שני שערים ללא שם, ושם היו משתחווין. וי"א שני שערים היו ויג השתחוויות היו כנגד יג פרוצות. * נחל המים היוצא מקודש הקדשים היה: עד הפרוכת כקרני השבולל. עד מזבח הזהב כקרני חגבים. עד העורות כחוט של שתי. עד מפתן הבית כחוט של ערב. מכאן ואילך כמפי הפך. * גובה המים: אלף אמה עד הקרסול, עד הברכיים, מתניים, נחל שא"א לעבור בה אפי' ספינה גדולה. * כשרות המים: מבית דוד עד יושבי ירושלים כשרים לנדה ולחטאת, ומכאן ואילך פסולים לחטאת, ולנדה פליגי אי כשרים כמי תעורבות, או פסולים דקטפריסאות. * המים יתערבו בים הגדול [וקרא מוציאם שיצא פעמים בדרו אוש ופלגה] ובים המלח כדי למתקם, ובים טבריה וים סמכו לרבות דגתם [ולרש"ג הביא בעידן יותר משלוש מאות דגים בתמחו אחד]. * העלים שייצמחו מהמעין היו ראויים לאכילה ויתירו פה אלמים או עקרות. * התבואה לעת"ל תצמח: לר"י בחודש אחד, ולר"י יוסי בטו"ו יום [ובמוה"ז בשישה חודשים], והתאילנות: לר"י שני חודשים, ולר"י יוסי חודש אחד [ובמוה"ז בבי חודשים]. * יג שולחנות היו: ח' של שיש בבית המטבחים מעליהם מדיחים את הקרביים, עוד ב' במערב הכבש של שיש לאיברים ושל כסף לכלי שרת, וב' באולם של שיש בכניסתו [הדשש צנן שלא ירתה ויתעפש הלחם, ואין סומכין על הנס], ושל זהב ביציאתו [מעלן בקודש ואין מורידין], וא' של זהב מופנים ללחם תמיד. [ובאופן שאין לחם הפנים חיש עורכין שוב על הישן]. * סדר השולחנות: פליגי אי נתונין מזרח ומערב וכולם בתוך הצלע הצפונית וראוי לסדר על כולם. או שמסודרין לאורכם מצפון לדרום ומקצתן נכנסו לצלע דרומית, ולכן רק על שולחנות של משה ראוי לסדר.

סדר דף יח

שולחן נתון מוציא הבית ולפנים [עשרים אמה הפנימיות, ואם חסרבים את אף קדש הקדשים היו משליש הבית ולפנים] משוך מהכותל ב' אמות ומחצה ב' אמות כנגדו בדרום, ומזבח הזהב נתון באמצע הבית משוך מעט כלפי חוץ [שיהא השולחן נטח המנוחה]. * המנוחות כולם היו בדרום חמש מימין מנורת משה וחמש משמאל, ופליגי אי היה מבקיע רק על של משה [מנורת: לשון יחיד], או שעל כולן מבקיע [שאמר ואת המנוחות ונרותיהם לבער]. * המנוחות כילו זהב של שלמה שמכנס אלף ככרי זהב ומזקק עד שיוצא אחד [ואחר שנצרך ונברר לא היתה חסרה כלום אף אחר פ' פעמים]. * יג שופרות הם: א. תקלין דרבי. ב. תקלין עתיקין [מי שלא שקל אשתקד]. ג. קנין [לרנן מן האד, ועולה, ולר"י כולן עולות שפא דע שמתו בעליה ודאי גזירין (אך למיחש שפא דהא חייש שבת)]. ד. ת. גזולי עולה [כולן עולות]. ה. עצים. שיעורין ב' גזירין, ואם אמר 'הרי עלי גזיר' מביא גזיר אחד, ועובי העצים אמה שוחקת [וי"א עוביים כמין מורטני] ואורכם אמה גדומה [שכן היה שיעור מקום המערכת]. ו. לבונה. ח' אי משערין בקומין כהן או בעלים, וקומין חסר פסול. ז. זהב לכפורת. ואם הזכיר צורה מביא מטבע דינר, ואי לא מביא צורה, ח-יג. * מעות שופרות לנדבה [לקיין המנחה הבשר ועורות לכהנים] והם כנגד: א. ששה שיתא אבות [ושל אחד יטול משפוחו ולא יבוא לאנציו]. ב. כנגד שש בהמות: פרה, עגל, שעיר, איל, גדי, טלה. ג. כנגד ששה קרבנות: קניי זבים, נדות, ויולדות, חטאות, אשמות, עשירית האיפה. ד. לר' יוחנן כדי שלא יתעפשו המעות. * כמה ארונות עשה יהודע: פליגי אי עשה ב' ארונות אחד אצל המנחה לבדק הבית, ואחד בשער לכלי שרת, או ארון אחד עשה והניחו קופה בחוץ מפני הטמאים.

סדר דף יט

מעות שנמצאו: הולכין אחר הקרוב או להקל, ומהרה ששקלו ולכן: א. בין שקלים לנדבה יפלו לנדבה, [שפא יפלו לשריים, או דהוי מחשבה ששקלו ומת]. ולא קתני בין שקלים לקנין דכמין בוכיאר עשויין ושקלים סמוכין לנדבה. ב. בין עצים ללבונה יפול ללבונה דקרנן. ג. בין קנין לגזולי עולה גזולי עולה, ותנאי ב"ד על המותרות שיקרבו עולות, ומשלם מספק הקנין וזוה האשה מתכפרת. ד. חולין ומע"ש למע"ש. * מעות שנמצאו: לפני סוחרים בהמה לעולם מעשר, בהר הבית חולין [ההקף אין כהן מוציא מעות מהלשכה א"כ מהלחן], ובירושלים חולין, ובשעת הרגל מעשר. * בשר שנמצא: בעורה- איברים גדולים עולות, ואחתיות קטנות חטאות. ובירושלים וזבחי שלמים וישפרו משום היסח הדעת, ובגבולין- איברים נבולות [ולקף עליהן] וברגל שרי' [שהבשר מרובה ואין חותכין לחתיכות קטנות], ומזרחות שרי. * ט' הניתות שנתחלף הבשר חושש [קבוע כמחצה על מחצה] ובנמצא הלך אחר הרוב. * בשר הנמצא ביד נכרי שרי באכילה ובלבד שראוהו יוצא ממקולין של ישראל. * רב אסר בשר שנתעלם מן העין ע"י נהר או עוף דיה, ומותר רק אם יש בו סימן. * נמצא דבר מאכל [כגרי או גבינה] אי"צ להכריזו הבעלים שראוהו, ומותר באכילה דהולכין אחר רוב הישראלים.

סדר דף כ

בהמה הנמצאת בירושלים וסביבותיה למגדל עד: כורים עולות [ולרבי הושעיא כיון שיש חשש שבא שלמים הוא זה לכן לבא בדמיון שנו, אך ר' יוחנן הקשה שאסור לחלל במזד, אלא ס"ל דהילכו בהן אחר הרוב, וברוב זכרים עולות ורוב נקבות קרבות שלמים, ומוציאין לחולין וחוזר ועושה אותן עולות, ור' עירא מותר להקריבה עולה למרות שהיא שלמים מבח תנאי ב"ד], ונקבות זבחי שלמים, ולר"י ל' יום קודם הפסח אי לפסחים. * ז' תקנות ב"ד: א. המוציא בהמה נסכים משל ציבור [שלא יתחייב בהמות ויבחר]. ב. נכרי ששלח עולה בלא נסכים נסכים משל ציבור. ג. רג' שמת והניח זבחים בלא נסכים אתיין משל ציבור. ד. כה"ג שמת או נטמא או נדחה מחמת מום לר"ש מנחתו קריבה משל ציבור, ולר"י משל ירשין [ומביאין שלמה בבוקר ושלימה בערב, והגמי מסתפקת מהו שיעור השמן אי ג' לוגין פעמיים או לוג ומחצה, ושפטין דג' לוגין מתמיד, וכן בענין אי ב' מקצין או קומין חצוי ופשיטין מלחם הפנים ב' מקצין]. ה. כהנים יאותרין במלחם העצים של הקדש. ו. אי מועלין באפר פרה אדומה [במז' מביאין מהחותרה אין מועלים בה, אך כיון שריא ב"ד משלם באפר פרה ונתנין ע"ג מכותהן גזרו בה מעילה מדרבנן וכיון שראו שנגדו החזירה לדיו תורה]. ז. קנינין הפסולות לר"ש מביאין אחרים משל ציבור, ולר"י מביאין משל מספק הקנין להקדש [וזה עם האובדות]. * הפריש שקלו ומת יפלו הקדשת מנחת הבהמות: לר' יוחנן חוצה אותה ואח"כ מקדשה [ואין להקשת מלחמי דרבי מהא מנחתה אבד, שכן אפילו מעות ילכו לים המלח] ולרש"ב מקדשה ואח"כ חוצה אותה [ואין להק' לרבי מהא דשני חצאין אבדותי ותעבור צורתן ויצאו לבית השריפה, דאין כר' שימנעל דעשרין מקישי]. * לא הביא חינוכו בתחילה אין זה מעכב, ובנתמנה מיד לכה"ג מביא שתיים. * אופן ההכנה: לר' יסא מטגן ואח"כ אופה [תאפיה נא], ולר' אהא אופה ואח"כ מטגן [תאפיה נא], ולרבי דוסא אופה ואח"כ מטגן ואח"כ אופה.

סדר דף יד

נחונה חופר שייחין, שהיה יודע איזה סלע מוציא מים קרים ואיזה מים חמים ועד היכן מגיע המימותו. ומת בנו בצמא. וכן היה מעשה בחסדי אחד שחפר בורות לרבים ונפלה שם בתו וסירב להתנחם ולבסוף עלתה ע"י מנאחה באיזה ענף, א"י מלאך ירד כדמות ר' פנחס בן יאיר והצילה. * האומר הקב"ה ותן יוותרו בני מעיני אלא מאריך רוחו וגובה, ונורא על כל סביביו [מוראו על הקרובים יותר מהרוקים]. * גבעי כרוז היה מכריז עמדו כהנים לעבודתכם וכו' ואגריפס שמעו קולו ונתן לו מתנתו. * בן גבר על נעילת שערים- מכאן מוכח שקרא נברא ולא תרגומא. * בן בני על הפקיע- היה מוכין את הפתילות, וזכה להימנות עם גדולי הדור וכו' ש' הנמנים על חיי נפשות. * בן ארזה על הצלצל והחלו הלויים בשיר. * הגורס בן לוי- נועץ גדולו בתוך פיו והיו אחיו נוקרין בבת ראש. * בית גרמו ואבטינס: בית גרמו היו בקיאין במעשה לחם הפנים שלא יתעפש דמסקין מבפנים ורודין מבחוץ ולא נשבר. ובית אבטינס במעלה עשן הדיתה מתמרת ועולה כמקל ופוסה ויורדת, ולא נמצא מעולם פת נקיה ביד בניהם או כלה מבושמת [והיו פוסקין עמה שלא תבשם] שלא יחדשם. ולבסוף מסרו את המגילה לחכמים ולכן אין להזכירן לגנאי. * סוגי המינויים: ג' גוברין, ז' אמרכלין, ב' בתליקין, כה"ג, מלך [בתחילה גובר תומא ונתן לאמרוכלו, ואח"כ מלך רואה חתמו ומתיר וכו'] ואין שררה פחות משנים [וזה יקחו לשון רבים] אא"כ קבלו הציבור כבן אחיה ואלעזר. * מהיכן העשיר משה: א. פסלתן של לוחות [פסל לך]. ב. מחצב של אבנים טובות נברא מתחת אהלו. * והבישו אחרי משה: י"א לגנאי שאוכל כמונם, וי"א לשבח על שזכו לראותו. * דיני ההתמות. א. עגל משמש עם נכסי בקר ואין חילוק וכו' וילפנין מוכה יעשה לשור האחד. ב. גדי משמש לנכסי צאן [ונכסי רחל נכסי גדי, ומנאו לשה ילפנין דאין לחלק בין נכסי כשבה לנכסי רחל, ומנאו נכסיו שאין לחלק בין גדי לתיש]. ג. זכר משמש לנכסי איל מבין שנתיים ואילך [או לאיל אחד]. * א"א לויגי שהיו כותבין שם היום השבוע החדש והמשמר, ואם פחתו בשעת החשבון פחתו ליוחנן וההוספה היא להקדש, אבד ממתנין לערב ואם מצאו הפרש נותנין לו.

סדר דף טו

ב' לשכות במקדש: א. השאין- מעות מיראי חטא לעניים בני טובים. ב. כלים- המתנדב כל זורק לתוכה וזהות לר' יום פותחין וכלי שצריך לבדק הבית מניחין והשאר נמכרין ודמיהן לבדה"ב, וקדשי מזבח הוציאו מקדשי בדיק הבית [ומניחין אותן בלשכת הכלים ומשם נושלין למה שצריקין]. מעשי הצדקה: א. התנאים היו מעבירים מעות לרב חמא שיעביר לעניים [המתביישים לקחת מהגנאי]. ב. ר' זכריה היה מחלק את כל מה שקיבל לעניים. ג. השד ברח מר"ח בר פפא דמתן בסתר יכפה אף. ג. אשירי משכיל אל דל שנותן הלואה על סמך הירושה, ונותנו במתנה אח"כ. ד. הוקנים בימי ר"ח בר אדא נטלו צדקה רק בעש"ת. ה. נחמיה נתן לעני בשר במקום תרגומת ומת העני והי' אומר ספרו להרוגו של נחמיה. ו. נחום איש גמזו גור יסורין על עצמו על שלא נתן צדקה לעני מיד. [וא"ל לר"ע אי ל' שאין אני רואה אותך בכך דאין לבעט ביסורין]. ז. ר' הושעיא א"א אכל אצל המלמד הסומא ארוחיו שלא יכישוהו וברכו. ח. ראב"י שב תחת הסומא כב שייכדו ויפרנסו אותו וברכו אתה וגמלת חסד ורואה וכו'. י. יב עדיף ליתן כסף ללומדי תורה מלבנות היכלות מפוראים [וישכח ישראל עושהו ויבן היכלות]. * יג שופרות [צרות למעלה מפני הרמאין]. יג שולחנות. יג השתחוויות, ויש שהיו משתחווין עוד אחד כנגד דיר העצים. * מקום הארון: א. דיר העצים [והתכן שרצה לספר ע"כ יצאה שמתו, וי"א הקיש עליה ונשרף]. ב. בני גנזי במקומה [האריכו הבדים עד היום הזה]. ג. גלה לבלל [אל יוטר דבר- דברות]. * הבדים נראין ולא נראין כפי דדי אשה. * כמה ארונות היו: א. ארונות [אחד שנתנה בה התורה ומונה באהל מועד, ואחד לשביר הלחות ויצא עמקן]. ומייתי ראייה שאמר שאול הגישה הארון [ולרנן אמר הגישה הציון], וכן שהארון וישראל וישבין בסוכות [ולרנן סוכות לשון אהל]. ולרנן ארון אחד היה ופעם אחת יצא בימי עלי ונשבה, וראיה שאמרו מי יצילנו מיד וכו'.

סדר דף טז

נגזו עם הארון: צנצנת המן, צלוחית שמן המשחה, מקלו של אהרן שקדיו ופרחיו, ארגו פלישתים. [ויאשיהו גזו את הארון דאם גולה אין חוה]. * כיצד פטום שמן המשחה: לר"מ שלקו את העיקרים בשמן [לוג], ולר"י שולק במים תחילה ואח"כ נתן את השמן ומעבריו. * מעשה ניסים נעשה בשמן דאין סופקין להעיקרים [היי נבלע ע"י האור העצים והלכות], וממנו נמשחו כלי המשכן ואהרן ובניו לדורותיהם [וכולו קיים שני זה לי לדורותיהם]. * דיני המשיחה: כה"ג בן כה"ג טעון משיחה, וכן מלך בתחילה או מפני המחלוקת [ושלמה נמשח מפני מה אדניהו, ויואש מפני עתליו, והאחאז מפני הדיקים, והוא מפני ירום, ונמשחו באפרסמון]. ומשיחה ע"ג מעיין [והודרתם אתו אלא גיחון], ומושיחה בקרן שאז המלכות מתקיימת כדוד ושלמה [וא' שאול ויהוא נמשחו בכף ולא נתקיימו מלכותן], ואין מושיחין כהנים בלתי כורים. * שלום [ששלמה מלכות דוד בימיו] הוא צדקיהו [צדק עליו מדת הדין] ומתנה שמו. * מדינת הארון: לר"מ דאמת כלים ו' טפחים אורך הארון טו' טפחים [הניחו את רוחב הלוחות שהיו יב' טפחים לאורכו ונשאר ב' טפחים לס"ת כפנים, וטפה לעובי כותלי הארון] ורוחבו ט' טפחים [הניחו אורך הלוחות שהיו ו' טפחים לרוחבו נשאר שני טפחים לשילוט וטפה לעובי כותלי הארון]. ולר"י דאמת כלים ה' טפחים נמצא אורך הארון יב' ומחצה [והניחו את רוחב הלוחות שהיו יב' טפחים לאורכו ונשאר חצי טפה לעובי כותלי הארון] ורוחבו ז' טפחים ומחצה [והניחו אורך הלוחות שהיו ו' טפחים לרוחבו, נשאר מלך לשילוט חצי טפה לדפנות- אצבע לכל צד] והסת' בצד על המדף. * צורת הארון, לרב הנניה בן גמליאל עשו ג' תיבות ופנימי מזהב וצפו את שפתו העליונה, ולרש"ב ל' תיבה אחת עשו וציפהו, ותצפנו בין נסר לנסר. * מוס' הדברות על כל לוח: המשחה, עשרה, עשרים [יתכסם על שני לוחות אבנים], ארבעים [מהו ומהו ועושיים בצורה מורובעת], וממולאים בתרשיש כימא רבא דבין כל דיבור ודיבור דקדוקים וכו'.

סדר דף יז

יג' שערים היו בעזרה והם: ד' בדרום: עליון, דלק, בכורות, מים [שהם מכניס צלוחית של ניסוך המים בה], ולראב"י בו המים מפכים ויוציאין, ד' בצפון: לכה"ג משש יצא לגולה, והשם היא המפתחות ע"י שורקם כלפי מעלה ולא ירדו, וי"א כמין ד' באה ונטלהם]. במזרח: שער ניקטור וב' שפשפון משני צדיה.

הערת האחרון והאחרונה לרשימת התמונות במייל: k0504166339@gmail.com * 0527667100. בעת: ב. מוקד דואר- דרכי איש- 0504166339 * 0527667100. שבת גנר- 0527667100. * מיל דורשי ציון- [בנילונית] * אהל כולל הנותן- הח' מוציא ממעוירטש 144 [בנילונית] * קרן- רח' ברים- 0527667100. געשה: א. אהל תורה- רח' הרב קארן [בנילונית] * בוטניס- נציג 0548461804 * היכל עובדיה- הרב אשר עמר ה"ו * ישיבת ברית מרדכי- הרב טלן [ירושלים]- מקור ברוך- 0527667506 * בית ישראל- מיר- 0583221000 [ירושלים עוד נציגים הוציגים למדת את הרבים ולפתוח מוקדי המצא טסטים- מנו למערכת. לידעית ציבור לומדי הדף היומי מידי שבוע יוצא גליון נפלא ומיוחד בשם 'פניני הדף היומי' ובו לקט פנינים יקרים ונחמדים על סדר הדף היומי- ניתן לקבלו במייל המערכת-